

SEL SONRASI KASTAMONU ve SİNOP DURUM RAPORU

Lokasyon	Kastamonu, Sinop, Türkiye
Tarih	16.08.2021
Hazırlayan	Serhat Akbal, Hayata Destek Acil Müdahale Ekibi

1. Genel Duruma Dair Açıklama

11.08.21 tarihinde Türkiye'nin Batı Karadeniz Bölgesi'ni, özellikle Kastamonu, Bartın ve Sinop illerini etkisi altına alan şiddetli yağışlar nedeniyle sel ve toprak kaymaları yaşanmış, bölgede birçok zayıt ve yaygın hasar meydana gelmiştir. Yaşanan afet, Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) çerçevesinde "3.seviye ulusal afet" olarak belirlenmiştir.

İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından 16 Ağustos'ta saat 20.15'te açıklanan bilgiye göre, 62'si Kastamonu, 14'ü Sinop ve 1'i Bartın olmak üzere toplam 77 kişi hayatını kaybetmiştir. Yaralananlar hastanelerde tedavi altına alınmıştır ve 17 Ağustos itibarıyla 7 kişinin tedavisi devam etmektedir.

Kaynak: BBC

Afetten etkilenen bölgelerde 8.008 personel arama ve kurtarma çalışmalarına devam etmektedir. Öte yandan temel ihtiyaçların karşılanması için de çalışmalar sürdürülmektedir. AFAD tarafından sel bölgesinde 12 adet mobil baz istasyonu kurulmuş; 16 adet mobil baz istasyonu ve 4 adet acil durum iletişim aracı (wi-fi aracı) da bölgeye sevk edilmiştir. 2.378 afetzede (Kastamonu'da 802, Sinop'ta 129, Bartın'da 17) afetten etkilenen bölgeden tahliye edilerek geçici acil durum barınaklarına ve öğrenci yurtlarına yönlendirilmiştir. Güncel olarak 948 kişi AFAD tarafından öğrenci yurtlarında veya çadırlarda ağırlanmaktadır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nden edinilen bilgiye göre; 11.08.2021 tarihinde Küre'ye (Kastamonu) düşen yağış miktarı 198 kg/m², Azdavay'a (Kastamonu) 145 kg/m², Abana'ya (Kastamonu) 122 kg/m², Bozkurt'a (Kastamonu) 122 kg/m², Ayancık'a (Sinop) 240,5 kg/m², Ulus'a (Bartın) ise 90 kg/m² olmuştur.

Hayata Destek Derneği ekipleri 14.08.2021 tarihinde Kastamonu'ya ulaşarak selden etkilenen alanlarda gözlemlerde bulunmuştur. Bu kapsamda Küre, Abana ve Bozkurt (Kastamonu) bölgeleri ziyaret edilmiş; ancak sel sonrası karayollarında meydana gelen hasar nedeniyle Ayancık (Sinop) ve Ulus (Bartın) bölgelerine ulaşılammıştır. Ayrıca, Afet Kriz Masası, Kaymakamlık ve STK temsilcileri ile görüşülerek genel durum hakkında bilgi alınmıştır. Bozkurt ilçesine bağlı 26 köy ve mahallenin, Abana ilçesine bağlı 4 köy ve mahallenin, Ayancık ilçesine bağlı 16 köy ve mahallenin muhtarlarına telefonla ulaşarak genel ihtiyaç ve durum hakkında bilgi edinilmiştir.

Bozkurt, Kastamonu

2. Nüfus Verileri

Kastamonu ve Sinop'ta selden etkilenen nüfusa ilişkin verileri aşağıda bulabilirsiniz.

	Toplam	Bilgi Kaynağı
Toplam Nüfus - Kastamonu	376.377	Kastamonu Valiliği (2020)
Toplam Nüfus - Abana	4.049	Kastamonu Valiliği (2020)
Toplam Nüfus - Bozkurt	9.620	Kastamonu Valiliği (2020)
Toplam Nüfus - Azdavay	7.268	Kastamonu Valiliği (2020)
Kastamonu'da yıkılan veya hasar gören bina sayısı	300	Muhtarlar Yapılan Görüşmeler (Tahmini Rakam)
Toplam Nüfus - Sinop	216.460	Sinop Valiliği (2020)
Toplam Nüfus - Ayancık	22.625	Ayancık Kaymakamlığı (2017)
Sinop'ta yıkılan veya hasar gören bina sayısı	20	Muhtarlar Yapılan Görüşmeler (Tahmini Rakam)
Toplam Vefat Sayısı	77	AFAD (20:15, yerel saat, 16.08.2021)
Tedavi Gören Yaralı Sayısı	7	AFAD (20:15, yerel saat, 16.08.2021)

3. Sektör Bazlı Müdahale ve İhtiyaçlar

- **Barınma**

Afetten etkilenen bölgedeki köy ve mahalle muhtarlarıyla yapılan görüşmeler ve saha gözlemlerinden edinilen bilgilere göre, Ayancık ilçesi (Sinop) ve köylerinde 20, Bozkurt ilçesi (Kastamonu) ve köylerinde ise yaklaşık 300 bina hasar görmüştür. Hasar gören bölgelerde

bulunanlar tahliye edilerek AFAD'ın belirlediği konaklama alanlarına veya yakınlarının yanına yerleştirilmiştir.

Acil tahliyeler sonrasında Kastamonu'da acil barınma ihtiyacının karşılanması için AFAD tarafından öğrenci yurtlarına 802 kişi, çadırlara ise 382 kişi yerleştirilmiştir. Sinop'ta 146 ve Bartın'da ise 18 afetzede öğrenci yurtlarına yerleştirilmiştir. Şu an için acil barınma ihtiyacının olmadığı gözlemlenmiştir.

Saha ziyaretlerinden ve muhtarlarla yapılan görüşmelerden edinilen bilgiye göre, kısa vadede barınma konusunda bir müdahale ihtiyacı bulunmamaktadır. Ancak, orta ve uzun vadede ihtiyaçlar daha belirgin hale gelecektir. Öte yandan afetten zarar gören haneler için ev eşyası ihtiyacı mevcuttur. AFAD tarafından yayınlanan aynı yardım ihtiyaç listesinde de ev eşyası ve mutfak eşyası ihtiyacı olduğu belirtilmiştir. Zarar gören evlerin onarılması ya da yeniden imarı konusunda henüz bir plan açıklanmamıştır.

• Gıda Dışı İhtiyaçlar

Afette 350'den fazla hanenin ve işyerinin zarar gördüğü tahmin edilmektedir. Ek olarak, bazı binaların giriş katlarının su altında kaldığı ve şu an için kullanılamaz halde olduğu görülmüştür. Zarar gören bölgelerde acil tahliyeler nedeniyle insanlar gıda dışı malzemelerini yanlarına alamamışlardır. Giysi, mutfak eşyası, hijyen ve kişisel bakım malzemeleri ve ilaç gibi ihtiyaçlar olduğu gözlemlenmiştir.

AFAD tarafından paylaşılan rapordan edinilen bilgilere göre, AFAD tarafından acil yardım ödeneği olarak Kastamonu'ya 5 milyon TL, Sinop'a 3 milyon TL ve Bartın'a 2 milyon TL olmak üzere toplamda 10 milyon TL tutarında ödenek aktarılmıştır. Ayrıca Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB), Kastamonu için 5 milyon TL, Sinop için 3 milyon TL ve Bartın için 2 milyon TL acil yardım ödeneği aktarmıştır.

Abana, Kastamonu

AFAD tarafından olası ihtiyaçların karşılanması amacıyla 220 çadır, 660 battaniye, 660 katlanır yatak bölgeye sevk edilmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB) ve AFAD tarafından paylaşılan ihtiyaç listesinde, ev eşyası, hijyen ve kişisel bakım malzemeleri, giysi, mutfak eşyaları, fener ve pil gibi ihtiyaçlar belirtilmiştir.

- **Gıda Yardımı**

Acil gıda ihtiyacı, AFAD ve Türk Kızılayı'nın (TRC) koordineli çalışmalarıyla erişilebilir alanlarda büyük ölçüde karşılanmıştır. Ancak heyelan ve yol çökmesi nedeniyle Kastamonu'da bazı köylere karayolları üzerinden erişimin yapılamadığı bilinmektedir. Özellikle afetten etkilenmiş, ulaşımı zor olan köylerin muhtarları, içme suyu ve gıda kolisi ihtiyacı olduğunu dile getirmiştir.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu imzasıyla yayımlanan basın bülteninde, yolu kapanmış olan köylere helikopter ile su ve gıda dağıtımı yapıldığı ifade edilmiştir.

- **Sağlık (Psikososyal destek dâhil)**

Sağlık ekiplerinin ve 112 acil servislerin afet bölgesinde düzenli olarak çalışmalarına devam ettiği ve sağlık hizmetlerinin sunumunda ciddi bir eksikliğin olmadığı gözlemlenmiştir. ASHB ekipleri, selden etkilenen bölgelerde psiko-sosyal destek hizmetlerini sunmak için faaliyetlerine devam etmektedir. İlgili birimler Kastamonu'da 974, Bartın'da 694 ve Sinop'ta 696 kişi olmak üzere toplam 2.364 kişiye psikososyal destek hizmeti sunmuştur.

Köy ve mahalle muhtarlarından edinilen bilgiye göre, bazı köylerde kronik hastalığı olan bireyler insülin gibi ilaçlara erişimde zorluk yaşamaktadırlar. Bunun dışında sağlık kapsamında özel bir ihtiyaç gözlemlenmemiştir.

- **Su, Sanitasyon ve Hijyen**

STK'lar ve belediyeler gibi birçok kurum tarafından bölgeye büyük miktarda içme suyu aktarıldığı ve içme suyu ile ilgili devam eden bir ihtiyacın olmadığı saptanmıştır. Bunun yanı sıra şebeke suyu altyapılarının hasar görmesi nedeniyle Kastamonu'nun Bozkurt ilçesinde genel kullanım amaçlı temiz suya erişimle ilgili önemli ihtiyaçlar gözlemlenmiştir. Bazı köylerde temiz su ihtiyacının doğal su kaynaklarından temin edildiği, ancak hala birçok köyde ihtiyacın devam ettiğini öğrenilmiştir.

Afetten etkilenen bölgelerde yapılan görüşmelerde kişilerin sabun, temizlik malzemeleri, iç çamaşırı, hijyenik ped vb. hijyen maddelerine ihtiyaç duydukları tespit edilmiştir. Etkilenen köylerdeki bazı alanlarda mobil tuvalet ve duşlara da gereksinim duyulmaktadır. AFAD tarafından Kastamonu'ya 4 adet WC konteyneri gönderilmiştir fakat ulaşım sorunları yaşanan bazı köylerde tuvalet ihtiyacı devam etmektedir. Tuvaletler, hijyen ve sanitasyon konusunda daha detaylı bir gözleme ihtiyaç duyulmaktadır.

Hayata Destek Derneği olarak, gerek duyulması halinde sahada su tankeri ile su dağıtımı yapılabileceğimizi teklif etmiş olsak da yerel otoriteler tarafından bu teklif kabul edilmemiştir.

Gelen yardımlar AFAD tarafından belirlenmiş depolara yönlendirilmektedir. Hayata Destek ekipleri, talep üzerine 14.08.21 tarihinde Abana Kaymakamlığı (Kastamonu) deposuna 80 haneye 1 ay yetebilecek kadar hijyen kiti teslim etmiştir. Ancak ihtiyacın devam ettiği gözlemlenmiştir. AFAD tarafından yayınlanan ihtiyaç listesinde de hijyen malzemeleri ihtiyacı belirtilmiştir. Köy muhtarları, özellikle an itibarıyla ulaşımı olmayan veya ulaşılması zor olan köylerde hijyen malzemelerine ihtiyaç olduğunu vurgulamıştır.

- **Eğitim**

Kastamonu İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile yapılan görüşmede, hasar tespit çalışmalarının AFAD tarafından sürdürüldüğü ve henüz kendilerine ulaşan bir bilgi olmadığı öğrenilmiştir. Tahminlere göre bölgede afetten etkilenen okullar vardır. Ayancık İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile yapılan görüşmede, ilçede 1 özel eğitim kurumu ve 3 okul olduğu, tüm binaların şu an kullanılamaz durumda olduğu ifade edilmiştir. Hasar tespit çalışmaları devam etmektedir.

Milli eğitim takvimine göre Eylül ayında örgün eğitime yeniden başlanacaktır; dolayısıyla rehabilitasyon ve onarım işlerinin zamanında tamamlanması için acil harekete geçilmesi gerekebilir.

- **Koruma**

Yapılan gözlemlere göre, afetten etkilenen bölgelerden tahliye işlemlerinin ardından yerleştirme esnasında kişilerin gıda ve gıda-dışı ihtiyaçları tespit edilerek karşılanmaktadır. Yine bu esnada psiko-sosyal destek sunulmaktadır. Öte yandan AFAD, özel ihtiyaç sahibi ve hassas bireyleri tespit çalışmalarını sürdürmektedir.

Ulaşılamayan köylere/bölgelere dair kısıtlı bilgi mevcuttur. Ayrıca birçok bölgede arama kurtarma çalışmaları ve yol çalışmaları devam etmektedir. Bu nedenle kırılğan ve ihtiyaç sahibi bireyler hakkında detaylı bilgi edinilememiştir. Bu konuda detaylı bir değerlendirme yapılmasına ihtiyaç vardır. Selden etkilenen bazı köylerde, kronik hastalığı olan ya da düzenli ilaç kullanması gereken kişiler için ilaç ihtiyacı olduğu köy muhtarları tarafından dile getirilmiştir. Bu ihtiyacı gidermek için Türk Eczacılar Birliği tarafından Kastamonu'da bir mobil eczane kurulmuştur.

Bazı köylerde su sorununu çözmek için doğal kaynak suları kullanılırken, bazı köylerde ise sel sularının kaynak sularını kullanılamaz hale getirdiği öğrenilmiştir. Öte yandan elektrik altyapılarının hasar görmesi nedeniyle birçok köyde elektrik sorunu yaşanmaktadır. Bu sorunun çözümü için AFAD tarafından sınırlı sayıda köye jeneratör temin edilmesine rağmen ihtiyaç tam olarak karşılanamamıştır. Su ve elektrik ihtiyaçlarının giderilememesi halinde farklı sorunların ortaya çıkabileceği tahmin edilmektedir. AFAD'ın paylaştığı bilgilere göre Kastamonu'da 25, Sinop'ta ise 56 köye elektrik verilememektedir.

- **Geçim Kaynakları**

Çok sayıda işyeri, tarım arazisi ve hayvancılık alanlarının zarar gördüğü ve geçim kaynaklarının selden doğrudan etkilendiği belirlenmiştir. Bu konuda hasar tespit çalışmaları AFAD öncülüğünde devam etmektedir. Kastamonu İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve İnebolu Sanayi ve Ticaret Odası ile yapılan görüşmelerde, ellerinde henüz resmi veri olmadığı ve AFAD'ın hasar tespit çalışmalarına devam ettiği bilgisi edinilmiştir.

Ayancık Ticaret ve Sanayi Odası (Sinop) ile yapılan görüşmede hasar tespit çalışmalarına 2 gün önce başlandığı ve hala devam ettiği bilgisi alınmıştır. Henüz resmi veri olmamakla birlikte, birçok işyerinin selden etkilendiği öğrenilmiştir. Kendilerine ulaşan çok sayıda mağdur şikayeti olduğu belirtilmiştir. Ayancık Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü (Sinop) ile yapılan görüşmede ise hasar tespit çalışmalarının devam ettiği ve ilk değerlendirmeye göre birçok geçim kaynağının selden etkilendiği belirtilmiştir. Henüz net bir veri bulunmamaktadır.

Yapılan görüşmelere ve saha gözlemlerine göre, bölgede geçim kaynakları selden büyük oranda etkilenmiştir. Bu konu özelinde detaylı bir analiz yapılmasına ihtiyaç vardır.

8. İletişim Bilgileri

	İsim	Telefon	E-mail
Operasyonlar Koordinatörü	Volkan Pirinççi	+90 506 306 39 00	vpirincci@hayatadestek.org
Acil Durum Takım Lideri	Serhat Akbal	+90 549 827 37 65	sakbal@hayatadestek.org
Hibe Yöneticisi	Fatih Kıyman	+90 543 772 87 66	fkiyman@hayatadestek.org